

Introductie Michel

Nabestaande, broer, van een van de collega's die we hier herdenken. Tevens teamchef van Basisteam IJsselstreek, het gebied waar de Tuin van Bezinning onder valt.

“Rouw is meer dan alleen de pijn van verlies. Het is de achterkant van liefde. Rouw laat je stilstaan bij datgene wat je liefhad, diegene die je lief hebt gehad en de vreugde die je hebt ervaren.”

Geachte aanwezigen en in het bijzonder de nabestaanden en directe collega's van de politiemensen die we op deze plek vandaag samen herdenken.

Ik begon zojuist met de woorden van Jakob van Wielink, een deskundige op het gebied van verlies. Verlies en herdenken zijn vandaag de verbindende thema's. Dat wat ons, nabestaanden en collega's, hier samenbrengt, die gedeelde ervaring van verlies.

Sinds de opening van de Tuin van Bezinning in 2006 kom ik hier vaak. Elk jaar tijdens de herdenkingsceremonie en met meer regelmaat om hier in Huis `t Velde te werken. Als ik hier ben, loop ik vanaf de parkeerplaats vaak even door de Tuin en werp een blik op de namen die daar staan opgetekend.

Tijdens de herdenking heb ik, zoals binnen de politie regelmatig wordt aangehaald, een dubbele pet op. Ik sta hier als politieman en collega, maar ik sta hier vooral als nabestaande. Dit is een deel van mij waarover ik niet lichtzinnig vertel. Toch wil ik deze rare vermenging, een deel van dit meervoudig perspectief, met u delen.

Op 18 juni 2002, over een paar dagen is dat al 15 jaar geleden, kreeg mijn broer Raymond een opdracht van de meldkamer om naar een onwelwording te gaan en daar de reanimatie te starten. Raymond was toen 21 jaar jong en werkte in Elburg. Hij zat samen met zijn maatje Richard van slechts 20 jaar - zoals dat heet - op de auto. Beiden net klaar met de opleiding tot agent. Raymond was de bestuurder. Tijdens die spoedrit verloor hij de macht over het stuur. De auto belandde na een stuurfout van Raymond met een enorme klap tegen een boom langs de weg. Richard kon zwaargewond uit de auto worden bevrijd en werd met ernstig letsel naar het ziekenhuis gebracht.

Raymond overleed direct.

Als politieman heb ik regelmatig de taak gehad om slecht nieuws over te brengen. Vertellen dat iemands man, vrouw, vader, moeder of kind niet meer thuis komt. Vertellen over het verkeers- of bedrijfsongeval of over de reanimatie die niet was geslaagd.

Dat moment van slikken voor de voordeur, weten dat je een bom in een gezin zult laten vallen en dat de emoties alle kanten op zullen schieten, zullen alle dienders herkennen. Je treedt binnen in het leven van anderen op een van de meest intieme en kwetsbare momenten. En telkens na het brengen van zo'n bericht verlaat je de ontvangers wetend dat het daar thuis nooit meer hetzelfde zal zijn.

Zo verging het ook mijn ouders. Plotseling stonden de teamchef en de districtschef voor hun deur en vertelden dat Raymond niet meer thuis kwam, dat hij tijdens een spoedrit was verongelukt. Ik was toen 24 jaar. Samen met mijn vriendin, mijn huidige echtgenote, was ik thuis, we waren aan het koken. Minuten later hoorde ik telefonisch ook het slechte nieuws met de vraag om zo snel mogelijk naar mijn ouderlijk huis te komen. Werktuigelijk verrichtten wij hierna allerlei handelingen. Het vuur onder het eten uitdraaien. Heel bewust het verkeer in, rustig aan, kop erbij houden, geen ongelukken maken nu, ik moet naar mijn ouders.

Dan komt daar het verhaal over het ongeluk. Verdriet, ongeloof, verwijt, boosheid en zelfs fysieke pijn voelde ik toen. Eigen emotie voelen en dan de emotie weer uitstellen, ik moet voor mijn ouders zorgen. Ik moet dingen regelen.

Een aantal dagen later hebben we Raymond samen begraven.

Wanneer ik hier jaarlijks de collega's in een haag zie staan dan grijpt mij dat enorm aan. Tijdens de uitvaart van Raymond stonden er ook zoveel collega's in een erehaag langs het pad op de begraafplaats. Een haag van aandacht, zorg en bescherming. Het sterke WIJ-gevoel, zo kenmerkend voor de cultuur van de politie.

Ik vertelde u zojuist over de moeilijke taak van de brenger van slecht nieuws. Dit is iets wat je nooit goed, maar altijd wel zo goed mogelijk probeert te doen. Met alle vaardigheid en menselijkheid die je in je lijf hebt, proberen om het verschil te maken. Het is nogal wat als je daar als diender voor het eerst mee geconfronteerd wordt. En hoewel je het gedrag beter leert voorspellen, het went nooit.

Politiemensen staan altijd vooraan. Tijdens de mooie en slechte momenten. Als we Koningsdag vieren in de stad en als er groot persoonlijk leed is. Ook op het allermoeilijkste moment, ook wanneer het om onze eigen mensen gaat.

Een diender maakt in een paar jaar politiewerk soms meer mee dan een ander in zijn hele leven. Dit aan beide kanten hebben ervaren maakt me soms nog steeds heel verdrietig, maar ook heel trots. Trots op het politievak en de politiemensen, trots op de rol die ik in het korps mag vervullen en trots op het verschil dat Raymond in zijn korte leven heeft mogen maken.

Kort na het overlijden van Raymond verongelukte ook een andere collega tijdens het uitoefenen van zijn werk. Ik was opnieuw getuige van het proces, ditmaal vanuit het perspectief van collega. Ik beleefde de enorme drukgolf van verdriet. Grote stoere dienders die zaten te snikken omdat er iemand uit onze groep was omgekomen.

Enorm onder de indruk zag ik de impact die dit had op ons allemaal, hoe kwetsbaar we binnen de muren mochten en durfden te zijn. Zo groot is dus de zorg voor en de verbondenheid met elkaar. Een hechte groep mensen die op elkaar bouwt en elkaar vertrouwt in het niet zelden gevaarlijke werk.

Ik voel mij soms schuldig over de gevolgen die het overlijden van Raymond voor mij hebben gehad. Zoals veel gebeurtenissen in het leven heeft ook dit mij gevormd. Het heeft mij geleerd over mijzelf, over nuance en over wat echt belangrijk is. Het heeft mij verrijkt en dat verhoudt zich soms moeilijk ten opzichte van het gevoel van het verlies.

Zowel privé als in mijn werk als leidinggevende bij de Nationale Politie neem ik deze ervaring met mij mee. Veiligheid en zorg voor elkaar zijn voor mij belangrijke thema's geworden. Zoals politiemensen de zorg voor de samenleving hebben, bestaat in het korps ook de verplichting van zorg naar en voor elkaar. Dit gaat wat mij betreft verder dan enkel de veiligheid op straat, elkaar beschermen als het gevaarlijk wordt.

Dit gaat over het verbinden van de energie van de jeugd aan de rust van de ervaring. Samen bewust blijven van de risico's die zich voordoen bij dit werk. Veiligheid komt voor mij daarom niet enkel uit procedures en materialen maar vooral uit je gedrag en het gesprek dat je daarover met elkaar durft te voeren.

Risico's kun je in het politiewerk niet uitsluiten. Het gesprek daarover kan wel bijdragen aan het streven om iedereen aan het einde van de dienst weer veilig naar huis te laten gaan. Ik zie het als mijn opdracht om daar elke dag weer met de collega's aan te werken. Ik doe daarbij ook een beroep op jullie, de aanwezige collega's. Onze ervaringen en ons verdriet kunnen daarbij helpen. Ik voel de morele plicht om samen met jullie die ervaring ten behoeve van alle collega's in te zetten.

Graag besluit ik met de woorden van Jakob van Wielink, die beschreef dat rouw de achterkant van liefde is. Ondanks het verdriet herinnert het ons ook aan al het mooie en goede dat we samen beleefden. Ik wens u allen, ondanks de pijn van het verlies, ook de mooie herinneringen die verborgen liggen in de rouw.